

Kopi:

d. 29.1.2014

TBB/FEA

Dok. nr.

M14 Rekreative værdier

Beskrivelse af data indsamlet ved internet panel

1. Formål med notat og sammenfatning

I dette dokumentationsnotat beskrives de indsamlede data om brugen af rekreative områder og større parker i byerne, som indgår i analysen af værdien af rekreative områder til M14. I notatet sammenlignes socioøkonomiske karakteristika for respondenterne med de tilsvarende karakteristika for hele befolkningen. Der gives en kort beskrivelse af svarene på centrale spørgsmål i spørgeskemaet og der foretages en kort sammenligning med tidligere undersøgelser om den rekreative brug af skove og andre naturområder.

Af de oprindeligt indsamlede data for 2500 personer anvendes 1752 til estimationer af valg af område og det samlede antal ture pr. år. Hovedparten af reduktionen skyldes, at 588 af de oprindelige 2500 respondenter ikke har kunnet kobles med de større rekreative områder og parker i byer, som er identificeret i GIS.

Sammenlignes de socioøkonomiske karakteristika fremgår det, at de 1752 repræsenterer et bredt udsnit af befolkningen både i forhold til karakteristika og geografi. Der er dog relativt mange højtuddannede (og personer med høj indkomst) og for få 70+ årige. Der er derfor beregnet vægte, så stikprøven i højere grad afspejler uddannelses- og aldersfordelingen i befolkningen.

Respondenterne har i gennemsnit (efter vægtning) foretaget 41 ture pr. år til rekreative områder og store parker i byerne, og den typiske respondent (median) har angivet 12 ture om året. Den mest udbredte type besøgte område er skov. Herefter følger store parker i byer, strand og åbne naturområder på en delt andenplads. Overordnet harmonerer svarene nogenlunde med tidligere danske undersøgelser af besøg i skove og brugen af forskellige naturområder. Således findes i en undersøgelse fra 2008 at der foretages 33 besøg om året til skove (medianen er her 10). Da dette kun omfatter besøg i skove er det plausibelt at der fås et noget højere antal besøg i herværende undersøgelse. En anden undersøgelse fra 2008 finder også, at skov er det foretrukne naturområde.

2. Fakta om indsamlingen

Oplysninger om brug af rekreative områder blev indsamlet via internetspørgeskema sendt til USERNEEDS internetpanel. Der fokuseres i spørgeskemaet på respondentens brug af naturområder og større byparker i Danmark. Mere specifikt beskrives i skemaet, at undersøgelsen omhandler brugen af følgende typer af områder:

- Skove
- Åbne naturområder med offentlig adgang (f.eks. hede, græsarealer, strandenge mv.)
- Søer og åer
- Strande
- Store parker i byer¹

Det er også beskrevet, at følgende ture ikke indgår i undersøgelsen:

- Ture gennem naturområder (uden ophold) på vej til arbejde, indkøb mv.
- Ture rundt i landskabet, som ikke går til et bestemt naturområde
- Ture gennem landbrugsområder
- Brug af lukkede private områder
- Ture i små byparker

I undersøgelsen stilles spørgsmål om respondentens sidste besøg til de relevante naturområder og store byparker, samt om det samlede antal ture i løbet af året. Som en del af spørgsmålene om sidste tur bliver respondenten bedt om at markere på et kort, hvor sidste tur foregik og hvorfra turen startede. Den geografiske lokalisering af disse svar er detaljeret beskrevet i et andet baggrundsnotat (*Rekreative områder i Danmark*), og derfor ikke beskrevet i dette notat. Derudover stilles også spørgsmål om respondentens socioøkonomiske karakteristika. De stillede spørgsmål er nøjere dokumenteret i kopi af spørgeskema.

Inden udsendelse blev spørgeskemaet afprøvet på ca. 20-25 testpersoner, som gav feedback på skemaet og spørgsmålenes udformning. Spørgeskemaet blev også kritisk gennemgået af konsulenter i USERNEEDS. Der blev endvidere lavet en pretest i april

---

¹ En ”stor” park er i skemaet beskrevet som en park, det tager mere end ca. 20 minutter at gå rundt om i normalt gåtempo – svarende til en kvadratisk park på ca. 20 ha ved en hastighed på 5-6 kmt). Der er i spørgeskemaet angivet nogle eksempler på større byparker. Disse eksempler er forskellige afhængigt af, hvilken landsdel respondenter angav at bo i.

2013, hvor 100 respondenter udfyldte spørgeskemaet. Efter pretesten blev især lavet en forbedring af måden, hvorpå respondenterne kunne markere, hvor sidste tur foregik.²

Det endelige spørgeskema blev besvaret af 2500 respondenter på 18 år og derover. Respondenterne var repræsentativt fordelt på køn, simpel geografi (øst eller vest) og aldersgrupper under 70 år (18-34 år, 35-49 år og 50-69 år). Der blev også indsamlet svar for så mange 70+årige som muligt, men ikke i tilstrækkeligt omfang til at sikre et repræsentativt antal personer i denne aldersgruppe. I alt blev godt 38.000 personer fra USERNEEDS internetpanel inviteret til at besvare skemaet. Af disse gik 4.202 personer ind på skemaet (11 pct.), mens der var 2.500 gennemførte besvarelser (7 pct.). Forskellen på 1.702 mellem de 4.202 og de 2.500 gennemførte besvarelser består f.eks. dels af personer, som har forsøgt at besvare skemaet efter at kvoten for besvarelser var opfyldt, og dels af personer, som er startet med at svare, men ikke fuldførte besvarelsen (1.247 personer). En væsentlig del af denne gruppe faldt fra, da de via kort skulle udpege destination og startsted for den seneste rekreative tur (pågældende kunne være vanskelige at besvare, hvis skemaet blev forsøgt besvaret på en smartphone). Svarprocenterne på 11 pct. og 7 pct. har ifølge USERNEEDS et normalt niveau for undersøgelser sendt til et bredt udsnit af befolkningen.

Svarene blev indsamlet i maj 2013. Ideelt set bør en undersøgelse af besøg i naturen gennemføres ved gentagne dataindsamlinger over et år for at tage højde for sæsonudsving, men dette var ikke muligt af tidsmæssige årsager. Tidligere undersøgelser af besøg i naturen tyder på, at valg af områdetype (skov, strand mv.) i sommermånederne afviger væsentligt fra årsgennemsnittet. For eksempel er der flere, som besøger stranden i sommermånederne. Til sammenligning minder besøg i forårs måneder og efterårsmåneder mere om fordelingen for valg af område områdetyper set over et helt år. Der blev derfor lagt vægt på, at dataindsamlingen skulle afsluttes inden sommerperioden, dvs. inden juni måned.

---

² Pretesten viste, at der var mange respondenter, som ikke markerede et naturområde, da de skulle angive destinationen for deres sidste tur. Det vurderedes, at dette formentlig skyldtes, at respondenter ikke var tvunget til at "zoome ind" på kortet, så de tydeligt kunne se, hvor de præcist var taget hen. Det vil sige, at respondenterne satte en markør på et kort over hele Danmark, hvor det i realiteten var umuligt at vurdere, om man præcist ramte det helt rigtige område. Det endelige internetspørgeskema blev derfor indrettet således, at respondenterne først kunne markere destination *efter*, der var zoomet meget ind på kortet, jf. eventuelt kopi af spørgeskema.

3. Antal brugbare respondenter

Fra den oprindelige stikprøve på 2500 individer har vi frasorteret en række respondenter med potentielt fejlagtige svar. Eksempelvist har vi undersøgt, om respondenterne har angivet flere besøg til rekreative områder de sidste 7 dage end de seneste 12 måneder. Endvidere har vi vurderet, om der var manglende overensstemmelse imellem rejsemødet, rejseafstand og rejsetid eller om respondenterne havde besøgt et urealistisk antal rekreative områder de seneste 12 måneder år (der er her frasorteret to individer, som har angivet hhv. 300.000 og -70 årlige besøg). Endvidere er frasorteret 6 individer, som har angivet 30 besøg eller derover til rekreative områder uden forud for spørgeskemaundersøgelsen. Endelig er frasorteret individer som besvarede spørgeskemaet meget hurtigt (under 3 minutter). Sammenlagt er frasorteret 136 respondenter (5,4 pct.).

En række respondenter er udeladt i de senere analyser, fordi de har angivet en destination for deres tur, som ikke indgår i de identificerede større rekreative områder eller byparker. Det er i alt 588 individer (23,5 pct.). Dette skyldes i de fleste tilfælde, at respondenterne enten har udpeget en destination som ikke synes at være et rekreativt område ifølge vores definition eller at respondenterne har udpeget et lille naturområde. Derudover har nogle respondenter udpeget områder uden for Danmark, på øer uden broforbindelse (f.eks. Bornholm, Samsø mv.), som det er valgt ikke at medtage i den senere analyse. Den største fravælgelse af observationer sker således, fordi det udpegede mål for turen ikke er en del af de naturområder, der er identificeret i GIS.

Derudover har vi gjort os nogle antagelser om de besøg, der skal indgå i valgmodellen. Det antages således, at respondenter ikke kan vælge områder, hvor kørselsafstanden er over 100 km eller områder, som ligger på den modsatte side af Storebælt (da det er relativt dyrt at krydse Storebæltsbroen). Vi har derfor udeladt 30 respondenter, som påbegyndte deres tur i den vestlige del af Danmark, men sluttede i øst (eller omvendt). Derudover har vi udeladt 54 respondenter med over 100 km til det valgte naturområde, beregnet som kørselsafstand ud fra vejnettet. Tilsammen svarer dette til 84 respondenter (3,3 pct.).

Samlet set går vi fra 2500 til 1752 respondenter (70,0 pct.) i løbet af frasorteringen, idet der er lidt overlap på tværs af kriterierne.

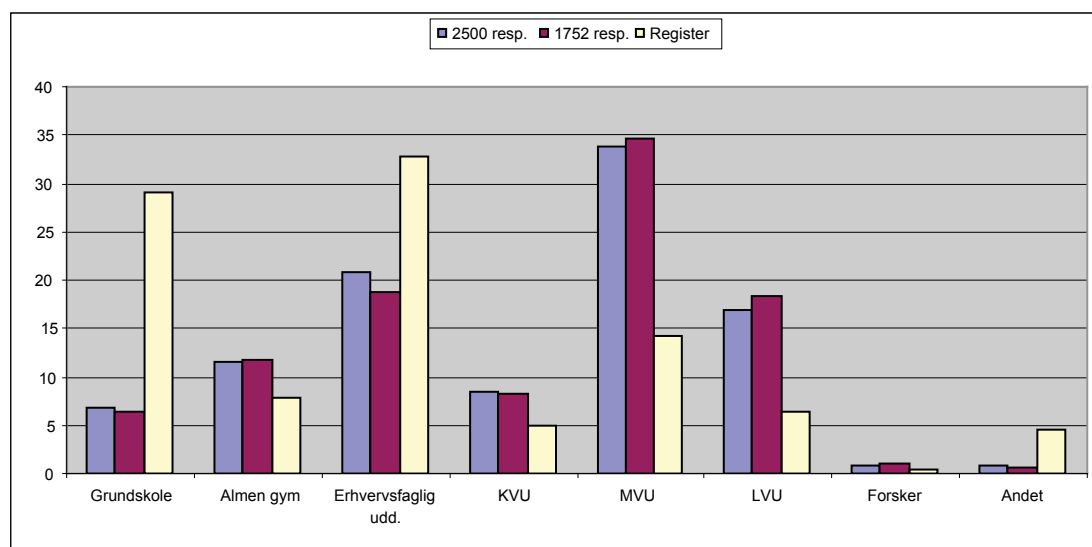
4. Sammenligning af socioøkonomiske karakteristika med befolkning

I spørgeskemaundersøgelsen har respondenterne angivet forskellige socioøkonomiske karakteristika. Vi har så vidt muligt sammenlignet fordelingen af respondenterne med den danske befolkning i registerdata primo 2011, herunder på uddannelse, indkomst, alder, køn, region, boligtype m.fl. Overordnet set er repræsentativiteten god. De største uoverensstemmelser er i uddannelses-, indkomst- og aldersfordelingerne. Respondenterne i undersøgelsen er generelt bedre uddannet, har i gennemsnit højere lønninger og aldersgruppen 70+ er underrepræsenteret. Det er tilsyneladende ikke unormalt, at man via internetpaneler får relativt mange svar fra højtuddannede, jf. Olsen (2009). Individuer som bor på landet er også en smule underrepræsenteret, hvilket fremgår af fordelingen på kommunetyper. Individuer som bor i region hovedstaden er overrepræsenteret, og derfor er de øvrige regioner underrepræsenteret, men generelt er repræsentativiteten imellem øst og vest Danmark god.

I figur 1-8 nedenfor ses de væsentligste sammenligninger. Vi har både sammenlignet gruppen med 2500 respondenter og gruppen på 1752 individer (efter frasorteringen) med registerdata. Man kunne være bekymret for, om det var en specifik gruppe af individer, som falder fra undervejs. Dette vurderes ikke at være tilfældet, da det er svært at se et konkret mønster i forskellen imellem samtlige respondenter og de respondenter som ikke frasorteres.

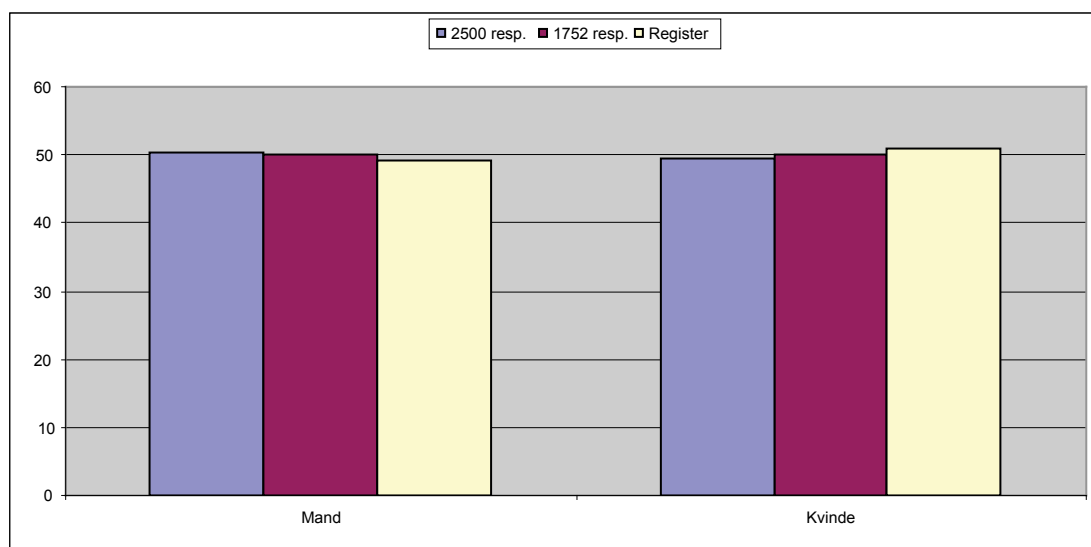
Sammenligningen på baggrund af uddannelse kompliceres af, at nogle respondenter måske ikke er klar over, hvilken hovedgruppe deres senest fuldførte uddannelse ligger under. Som det fremgår af figur 1, er hovedgruppen erhvervsfaglig gymnasial uddannelse underrepræsenteret i undersøgelsen. Respondenterne kan i undersøgelsen vælge mellem alle hovedgrupperne, der indgår i figuren. Af spørgsmålet fremgår det eksempelvis, at en kort videregående uddannelse er op til 2 år. Man kunne være fristet til at tro, at nogle respondenter, som i virkeligheden har en erhvervsfaglig gymnasial uddannelse, har angivet en kort videregående uddannelse osv.

Figur 1: Fordeling af højest fuldførte uddannelse (andel af population)

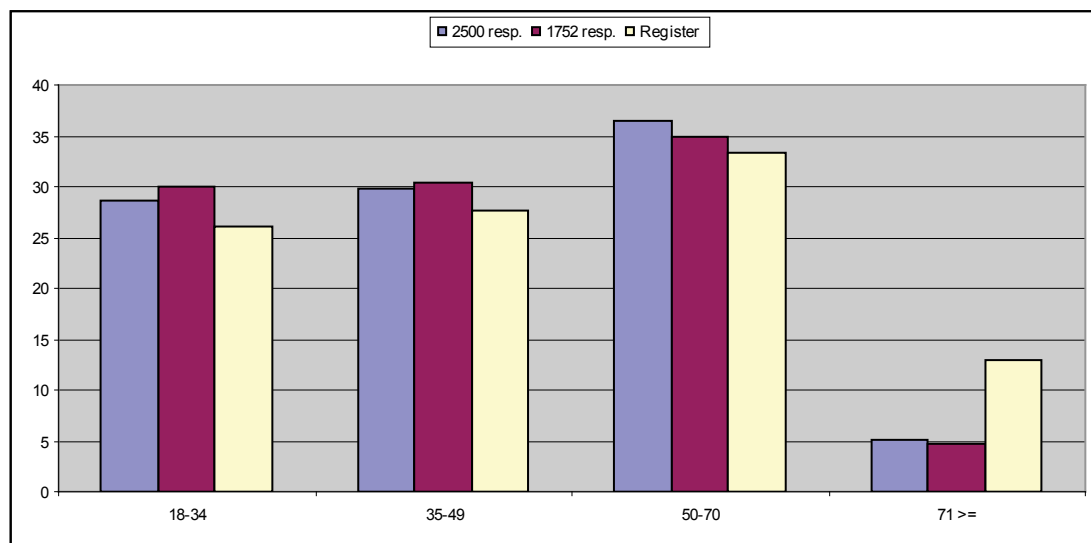

Anm.: For at gøre data fra undersøgelsen og registerdata sammenligneligt, var det nødvendigt at aggregere en del hovedgrupper fra uddannelsesvariablen. For at bekræfte om aggregeringen var god, er der sammenlignet med uddannelsesstat fra statistikbanken, opdelt på hovedgrupper. Fordelingen af de respektive uddannelsesgrupper fra DST og den aggregeringsmetode som vi har benyttet, er i god overensstemmelse.

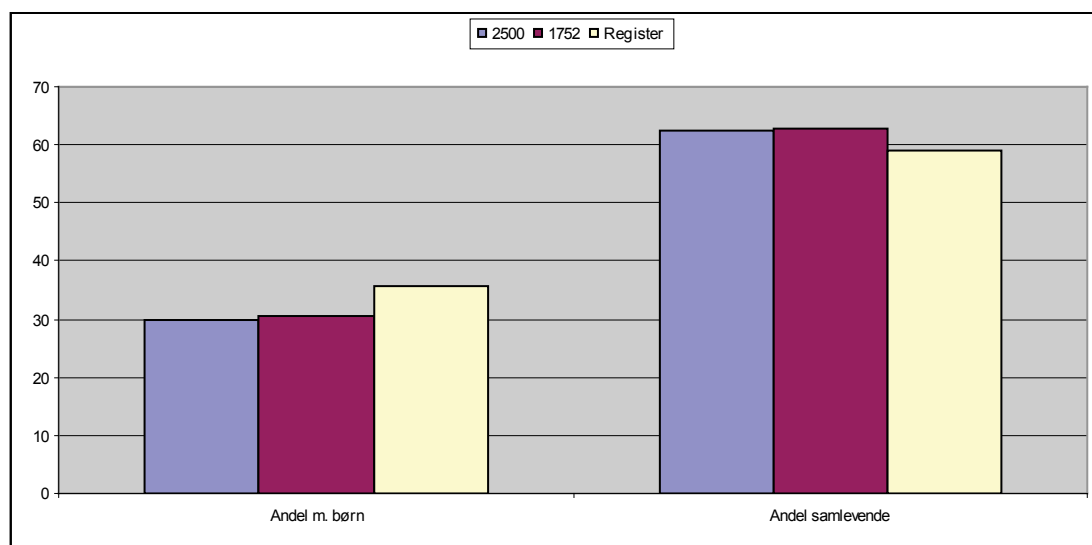
Figur 2: Kønsfordeling (andel af population)

Figur 3: Aldersfordeling (andel af population)

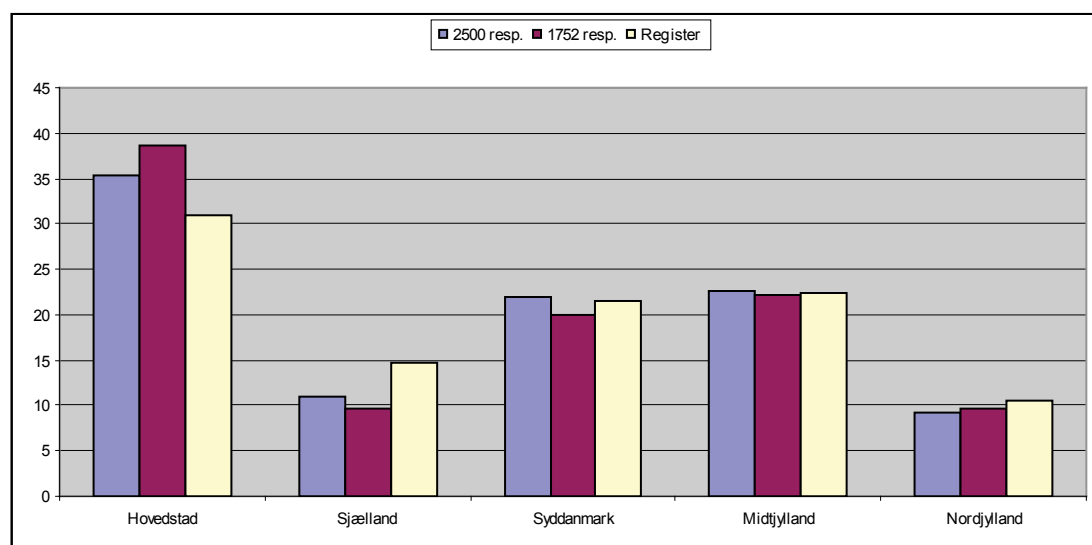

Figur 4: Fordeling af individer med børn og fordeling af samboende individer

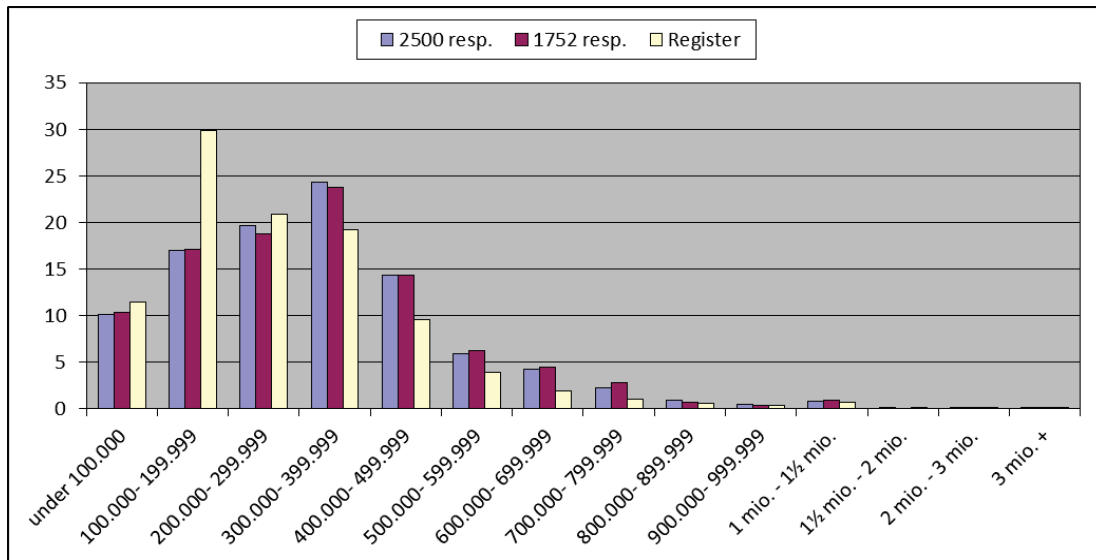
Anm.: De to opdelinger er uafhængige. Dvs., at graferne til højre viser andelen af individer med børn, og grafen til højre viser andelen af individer der er samboende.

Figur 5: Individer fordelt på region (andel af population)

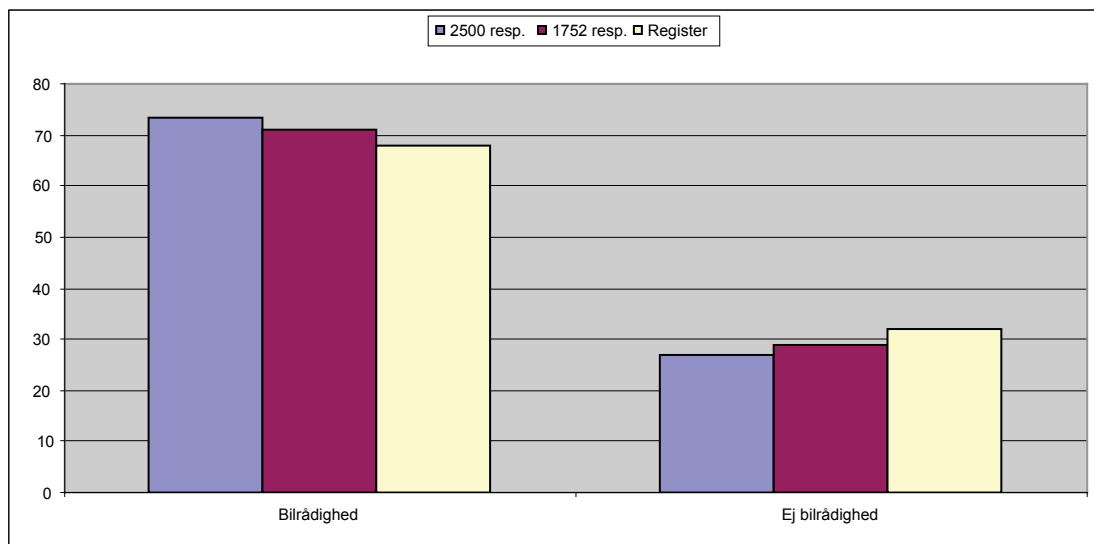

Figur 6: Personlig indkomst fordelt på intervaller (andel af population)

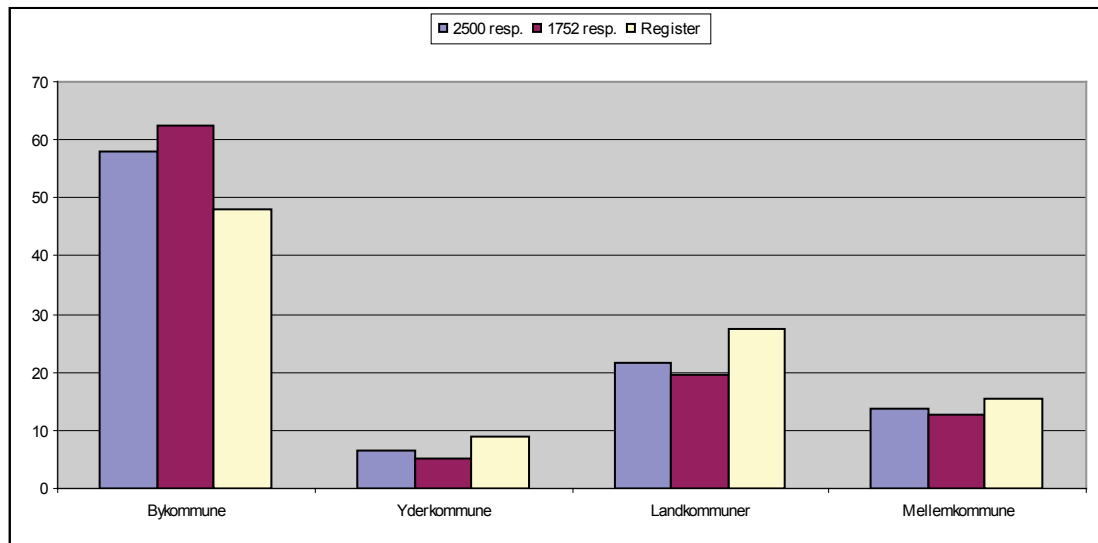

Anm.: Andelene af individer fra undersøgelsen er beregnet på de individer, som havde angivet et indkomstinterval. Respondenterne havde også mulighed for at angive 'ved ikke' eller 'ønsker ikke at oplyse' (ca. 86 pct. af respondenterne i hele undersøgelsen og efter frasorteringen). Indkomstbegrebet i registerdata indeholder personlige A-skattepligtige indkomster, herunder indkomst som selvstændig, indkomst fra udlandet samt kapitalindkomst.

Figur 7: Individer opdelt på bilrådighed (andel af population)

Figur 8: Individer fordelt på kommunetyper (andel af population)

Anm.: Denne metode til opdeling af kommunerne er benyttet af bl.a. fødevareministeriet til klassificering af landdistrikter og er udarbejdet af Inge Toft Kristensen m. fl. 2007. Hvilken hovedgruppe den enkelte kommune tilhører, afhænger af 14 indikatorer, som bl.a. indeholder antal individer pr. kvadratkilometer samt afstand til motorveje. Samtlige indikatorer er dokumenteret på side 3 i notatet på følgende adresse:

<http://livogland.dk/files/dokumenter/publikationer/rapport-kommunetyper.pdf>

5 Beregning af vægte

Som det fremgår af fordelingerne foroven, har vi relativt få lavtuddannede og ældre i forhold til den danske befolkning. Dette afspejles også i indkomstfordelingen i stikprøven, som derfor har relativt flere individer med høje indkomster. Vi har derfor valgt at vægte individerne efter alder og uddannelse, da uddannelse og indkomst er positivt korreleret.

I første omgang er det forsøgt at lave vægte baseret på de 8 forskellige uddannelseskategorier og 4 aldersgrupperinger, jf. figur 1 og 3. Dette gav imidlertid meget høje vægte for især 70+ årige med grundskole, som højest afsluttede uddannelse. Brugen af disse vægte vil implicere, at svarene for få individer får meget stor vægt i beregningen af vægtede gennemsnit eller vægtede estimationer. Dette forekommer uhensigtsmæssigt.

Derfor er det valgt at sammenlægge nogle uddannelses- og alderskategorier. Konkret er forskeruddannelserne lagt sammen med de lange videregående uddannelser og grundskole sammen med de almene gymnasiale uddannelser (ufaglærte). Derudover har vi lagt individer i aldersgrupperne 50-70 og 70+ sammen til én samlet aldersgruppe. Da vi som udgangspunkt ikke ved, hvad individerne mener med uddannelseskategorien 'andet', og at 'andet' i registerdata primært indeholder uddannelsestyper, som ikke passede ind i de øvrige hovedgrupper, har vi valgt at lade 'andet' få en neutral vægt. Dvs. at individer, som har angivet 'andet' i uddannelsesspørgsmålet vægtes som ét individ. Tabel 1 viser de endelige vægte for afhængig af uddannelse- og aldersgruppe.

Tabel 1: Beregnede vægte (1752 individer)

	Grundskole / Almen Gym. Udd.	Erhv. Udd.	KVU	MVU	LVU / Forsker	Andet
18-34	1,17	2,13	0,98	0,39	0,26	1
34-49	2,18	1,61	0,61	0,48	0,46	1
50+	5,11	1,91	0,52	0,42	0,39	1

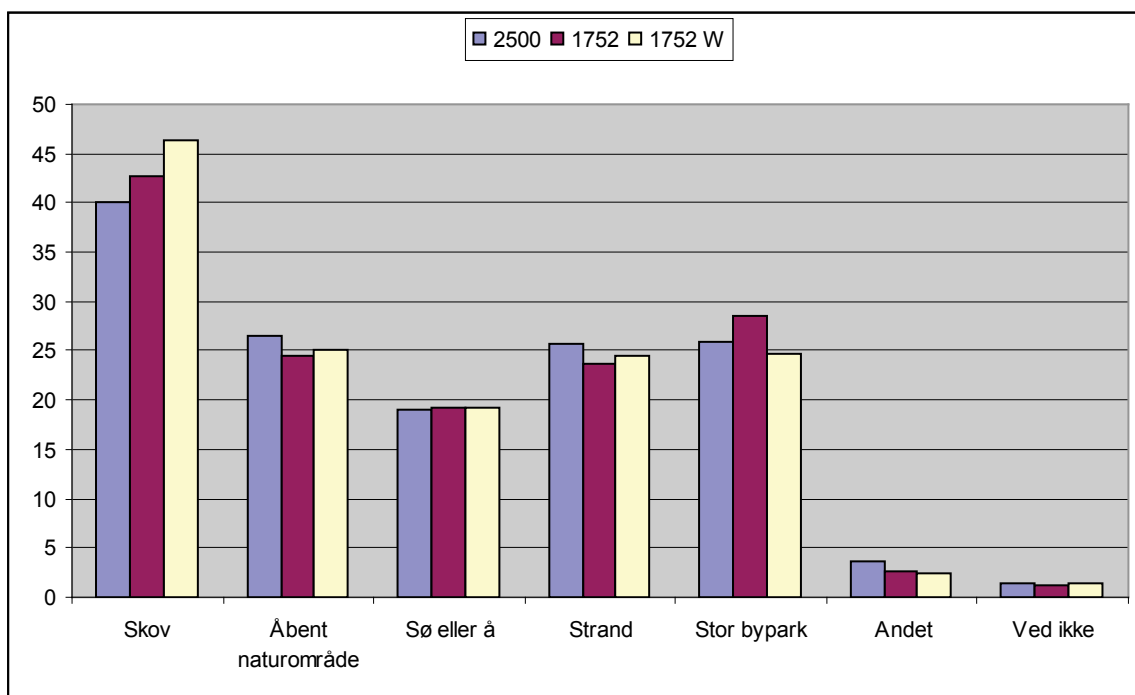
Anm.: Enhederne i tabellen er 'antal personer'. Dvs., at en person i aldersgruppen 18-34 med erhvervsuddannelse tæller for 2,13 'personer' i den vægtede undersøgelse.

Det vægtede sample har en indkomstfordeling, som i højere grad svarer til den indkomstfordeling, som findes ud fra registerdata for hele befolkningen. Endvidere er der lidt færre, som bor i hovedstadsområdet og byer i det vægtede sample, hvilket i højere grad afspejler den generelle befolkning end det uvægtede sample. En konsekvens af sammenlægningen af grundskole og gymnasial uddannelse er imidlertid, at individer med almen gymnasial uddannelse vægtes lidt for kraftigt.

6 Beskrivende statistik på respondenternes svar

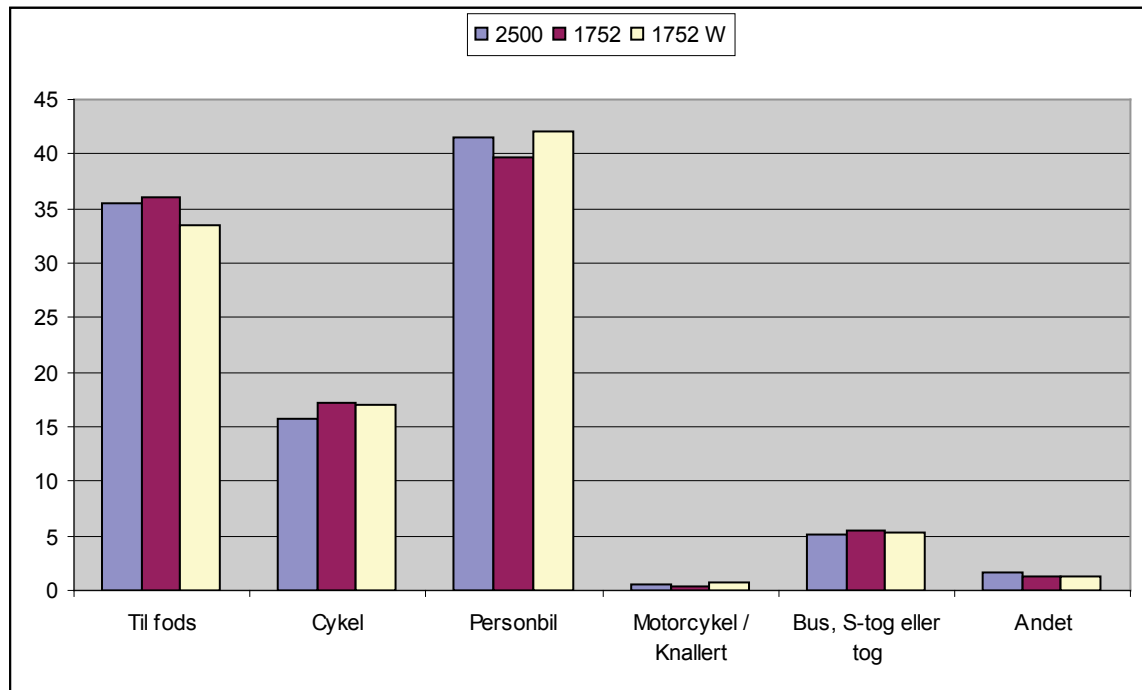
I dette afsnit sammenlignes fordelingen af respondenternes svar i den oprindelige og den reducerede stikprøve (både før og efter vægtning). Søjlerne navngivet 1752 W svarer således til den vægtede stikprøve. Figur 9 viser andelen af respondenter, som har besøgt en given områdetype ud fra svarmulighederne i spørgeskemaet og figur 10 viser fordelingen af respondenternes angivne transportmidler til de besøgte områder. Det fremgår af figurerne, at frasorteringen og vægtningen overordnet kun har beskedent effekt på fordelingen af svarene.

Figur 9: Andelen af respondenter der har besøgt en given type naturområde.

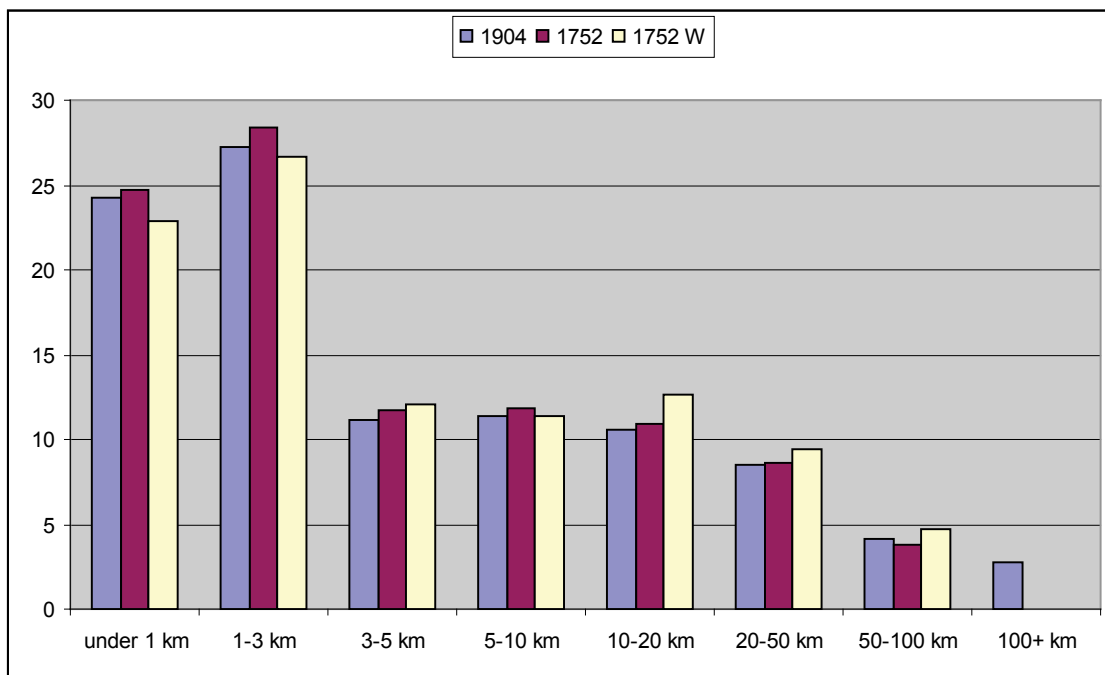
Anm.: Andelen er beregnet ud fra hvor mange individer der har afkrydset en given type naturområde i undersøgelsen. Respondenterne havde mulighed for at afkrydse mere end en type. Summen af andelen pr. naturområde er derfor større end 100.

Figur 10: Respondenternes angivne transportmiddel (andel af stikprøve)

I figur 11 sammenlignes respondenternes beregnede kørselsafstand fra begyndelses-punktet til det valgte naturområdet i den oprindelige, reducerede og vægtede stikprøve. Kørselsafstandene er beregnet ud fra GIS (vejnettet). Som nævnt i afsnit 3, har vi i stikprøven med 1752 individer udeladt individer, som har angivet en kørselsafstand på over 100 km.

Figur 11: Beregnet kørselsafstand til valgt naturområde (andel af stikprøve)

Anm.: Vi har kun kunne beregne kørselsafstande på 1904 af de 2500 respondenter ud fra vejnettet. I undersøgelsen har respondenterne angivet et afstandsinterval svarende til dem i figuren. Vi har sammenlignet de beregnede kørselsafstande med de angivne, og udeladt respondenter med store forskelle.

I spørgeskemaet har respondenterne angivet, hvor mange rekreative områder de har besøgt inden for det seneste år. Det gennemsnitlige antal ture i estimationsdata (vægtet) er på 41 pr. år, mens medianen er på 12 ture om året, dvs. at fordelingen af antallet af ture pr. år er højreskæv. I tabel 2 ses, hvordan gennemsnittet og medianen for antal besøg pr. år ændres, når vi reducerer og vægter den oprindelige gruppe på 2500 respondenter. Det gennemsnitlige antal ture pr. år i den oprindelige stikprøve er 45,6, og er altså højere end gennemsnittet efter vægtning. I tabellen er også medtaget en række følsomhedsanalyser, som beskriver ændringen i gennemsnit og median mv., hvis respondenter med potentielt problematiske svar for antallet af ture ikke medtages. I estimationsdata (vægtet) varierer det gennemsnitlige antal ture pr. år fra 36 til 44 i de forskellige følsomhedsanalyser for udeladelse af observationer.

Tabel 2: Følsomhedsanalyse af angivne antal naturbesøg det sidste år.

	Alle	max 2 turer pr. dag	max 1 tur pr. dag	A	B
2498 Respondenter					
Andel =0	3,7	3,7	3,7	4,3	4,1
Median	12	12	12	12	15
Gennemsnit	45,6	40,7	36,5	46,6	48,8
Max	1500	728	360	1500	1500
Obs	2498	2487	2463	2164	2266
1752 Respondenter					
Andel =0	2,9	2,9	3,0	3,4	3,2
Median	15	15	15	14	20
Gennemsnit	44,9	41,2	37,7	45,6	48,1
Max	1300	700	360	1300	1300
Obs	1752	1745	1730	1520	1592
1752 Respondenter (vægtet)					
Andel =0	3,3	3,3	3,3	3,8	3,7
Median	12	12	12	12	14
Gennemsnit	40,9	39,4	36,0	41,1	44,0
Max	1300	700	360	1300	1300
Obs	1752	1745	1730	1520	1592

Anm.: Der er udeladt to respondenter ud af den samlede gruppe på 2500, som har angivet hhv. -70 og 300.000 besøg til rekreative områder det sidste år.

Gruppe A indeholder alle individer fratrukket respondenter som har angivet, at det var mere end 7 dage siden de sidst besøgte et rekreativt område, og på samme tid har angivet, at de har besøgt et antal rekreative områder større end nul de sidste 7 dage.

Gruppe B indeholder alle individer fratrukket respondenter som har angivet, at sidste tur til et rekreativt område var for mere end et år siden eller aldrig og på samme tid har angivet, at de har besøgt et antal rekreative områder større end nul de sidste 12 måneder.

7 Sammenligning med tidligere opgørelse fra 2008

Vi har sammenlignet respondenternes svar i spørgeskemaet med to tidligere undersøgelser. Den ene undersøgelse er udarbejdet af Skov og Landskab, og fokuserer primært på skovbesøg. Den anden undersøgelse ligger til grund for Friluftsrådets udgivelse 'Fakta om friluftslivet i Danmark'. Undersøgelsen fokuserer som vores på en bredere gruppe af naturområder. I dette afsnit præsenteres ligheder og forskelle imellem disse og vores undersøgelse. Begge af de tidligere udgivelser er baseret på en spørgeskema undersøgelse.

Antallet af naturbesøg pr. år

Det gennemsnitlige antal skovbesøg pr. år fra 2008 undersøgelsen er 38,7. Ved korrektion af gennemsnittet for individer der ikke svarede i efterundersøgelsen faldt gennemsnittet til 32,9 skovbesøg pr. år. Fra tabel 2 i forrige afsnit fremgår det, at vores gennemsnit er højere, hvis vi betragter den endelige stikprøve på 1752 individer – uanset om der vægtes eller ej. Medianen i 2008 undersøgelsen er 10 skovbesøg pr. år og i vores undersøgelse finder vi en median på hhv. 12 eller 15 naturbesøg pr. år, alt efter om der vægtes eller ej.

Det gennemsnitlige antal ture i vores undersøgelse bør være større end antallet af ture i den tidligere undersøgelse. Det skyldes, at individerne i undersøgelsen fra 2008 udelukkende spørges til antallet af skovbesøg, hvorimod individerne i vores undersøgelse skal medtage besøg til alle rekreative områder herunder parker i byerne.

Afstande fra startsted til destination

I spørgeskemaundersøgelsen som ligger til grund for Skov og Landbrugs udgivelse, bliver respondenterne spurgt til en specifik kilometerafstand fra begyndelsespunktet til det besøgte naturområde. I vores undersøgelse kunne respondenterne afkrydse et afstandsinterval hvori de mente, at afstanden til deres valgte naturområde lå. Derudover har vi, som nævnt, beregnet kørselsafstande ud fra GIS fra det begyndelsespunkt som respondenterne udpegede til det valgte område³. Sammenligningen er baseret på de beregnede kørselsafstande.

Respondenterne i skovbrugsundersøgelsen 2008 havde i gennemsnit en rejseafstand på 8,5 km samt en median på 5 km. Beregnet på de 1904 respondenter, som vi har kørselsafstande på, er den gennemsnitlige kørselsafstand til det valgte naturområde 14,24 km. Medianen er 2,85 km. Ser vi udelukkende på de 1752 respondenter, som vi estimerer på, er den gennemsnitlige kørselsafstand 8,87 km og medianen 2,67 km. Benyttes vægtene, fås en gennemsnitlig kørselsafstand på 10,04 km og en median på 3,08 km. Resultaterne er opsummeret i tabel 3.

---

³ For både hele og den endelige stikprøve er medianintervallet i vores undersøgelse 3-5 km.

Tabel 3: Kørselsafstande i kilometer.

	DØRS undersøgelsen			Tidligere undersøgelse
	1904	1752	1752 vægtet	2008 (kun skov)
Gennemsnit	14,2	8,9	10,0	8,5
Median	2,9	2,7	3,1	5

Af figur 10 i forrige afsnit fremgår det, hvordan respondenternes transportmetode til det valgte naturområde er fordelt. I Skov og Landbrugs udgivelse har man en lignende fordeling, dog stadig kun baseret på skovbesøg. Respondenter der rejste til fods eller på cykel, udgør i den tidligere og vores undersøgelse ca. 50 pct. (fordelingen mellem cyklende og gående er dog lidt forskellig i de to undersøgelser). Derudover fandt man i 2008 undersøgelsen, at ca. 43 pct. rejste i personbil. Dette stemmer fint overens med resultaterne fra vores undersøgelse, da ca. 42 pct. rejste med bil, uafhængigt af om vi betragter samtlige eller det reducerede antal respondenter.

Typer af områder

I tabel 4 sammenlignes respondenternes besøg fordelt på områdetypen med data fra Friluftslivets udgivelse 'Fakta om friluftslivet i Danmark'. Dvs. at flere typer af besøg end skovbesøg indgår i sammenligningen. I vores undersøgelse har vi f.eks. 'store byparker', men ikke gåture på marker som valgmulighed. For at korrigere for dette, sammenlignes andelene af samtlige besøg til et givet naturområde både med og uden besøg til store byparker. Det bemærkes derfor, at der i tabel 4 er forskel på svarkategorierne fra vores undersøgelse til 2008 undersøgelsen.

Beregningsmetoden som ligger til grund for tabel 4 svarer ikke til den som er brugt i Figur 9. Det skyldes, at man i undersøgelsen fra 2008 opgør andelene anderledes end i vores. Den tidligere spørgeskemaundersøgelse indeholdt et spørgsmål om områdetypen på det primære/foretrukne rejsemål. Til sammenligning er andelene i figur 9 baseret på hvilken naturtype der senest er besøgt, og hvor respondenterne har haft mulighed for at angive mere end en naturtype (f.eks. hvis det rekreative område var en skov ned til en strand). I tabel 4 er andelene fra figur 9 blevet nedskaleret, så de summerer til 100. Endvidere er der beregnet andele, hvor besøg til store byparker ikke medtages, for at forbedre sammenligningen med den tidligere undersøgelse.

Med udgangspunkt i andelene beregnet uden store byparker, udgør skovbesøg størstedelen af de samlede naturbesøg i begge undersøgelser. Derudover udgør besøg til strande den næststørste andel i 2008 undersøgelsen, og tilsvarende også en stor andel i vores på

lige fod med besøg til åbne naturområder. Tilsyneladende får vi flere besøg til åbne naturområder, men spørgeformen/definitionen af åbne naturområder er ikke ens i de to undersøgelser. Inkluderes besøg til store byparker ændres det overordnede billede en smule, men gør det samtidigt mere kompliceret, at lave en direkte sammenligning.

Tabel 4: Andel besøg i alt fordelt på områdetyper (med og uden store byparker)

	Andel med stor bypark			Andel uden stor bypark			Tidligere undersøgelse
	2500	1752	1752 V	2500	1752	1752 V	2008
Skov	28,5	30,2	32,6	34,8	37,9	39,4	38
Åbent naturområde - A	18,8	17,3	17,6	23,1	21,7	21,3	15
Sø eller å - B	13,5	13,6	13,5	16,6	17,0	16,3	9
Strand - C	18,2	16,8	17,3	22,3	21,0	20,9	27
Stor bypark	18,3	20,2	17,3	-	-	-	-
Andet	2,6	1,9	1,7	3,2	2,3	2,1	5
Hav	-	-	-	-	-	-	4
I alt	100	100	100	100	100	100	100

Kilde: Friluftsrådet 'Fakta om friluftslivet i Danmark' tabellen 'Foretrukne naturområder' s. 31.

Anm.: Svarkategorien 'Ved ikke' er udeladt i beregningen af andelen (DØRS undersøgelsen), da den heller ikke fremgår i data fra Friluftsrådet. Kolonnen "1752 V" er vægtede andele.

A: Åbent naturområde definerer vi her som 'Mark, eng, hede og mose' i 2008 undersøgelsen.

B: Indeholder 'sø og vandløb' i 2008 undersøgelsen.

C: Indeholder 'strand samt kyst' i 2008 undersøgelsen.

Litteraturliste

Olsen, Søren Boye (2009). Choosing Between Internet and Mail Survey Modes for Choice Experiment Surveys Considering Non-market Goods. *Environmental and Resource Economics*, 44(4), s. 591-610.

Jensen, F.S. (2012). Friluftsliv i skovene 2008. Videnblade nr. 6.1-65, 6.1-66, 6.1-72 samt 6.1-73.